

Resumé

Magisterská diplomová práce se zabývá otázkou kriminalistického učení o obětech trestných činů, to jest oborem, který se nazývá kriminalistickou viktimologií. Cílem práce je upozornit na otázky této problematiky, a diskutovat nad tématy toho oboru, která jsou podstatná, ať již z důvodu praktičnosti, častosti výskytu, nebo pro to, že jsou chybně vykládána. Jde mimo jiné o vztah kriminalistické viktimologie k příbuzným oborům, zvláště viktimologie obecné, jakožto jejího doktrinního základu, jejich vývoj, otázky využitelnosti viktimologických poznatků a institutů v kriminalistické praxi, postavení oběti jako ohlašovatele trestných činů, nositele stop, fenomén fingování postavení oběti z pohledu praxe a jejího kontrastu s mediálním obrazem etc.

Jejím cílem je také zdůraznit nutnost citlivého, avšak střízlivého přístupu k oběti, který umožňuje vnímat oběť s dostatečným respektem k ní, to znamená nejen jako důkazní materiál, ale člověka, který se nachází ve velmi komplikovaném a obtížném postavení, přičemž nevhodný a necitlivý přístup k němu může spolupůsobit řadu negativních důsledků, zejména, nikoli však výlučně, zafixování mentality oběti a její vystavení riziku opakované viktimizace v budoucnu. Vedle tohoto respektu je ovšem také nutné zachovat náležitou efektivitu postupu odpovědných orgánů a vyrovnat se s vždy přítomným rizikem, že oběť svou viktimizaci pouze předstírá, ať již tak činí za jakýmkoli cílem.

Součástí práce je dále krátký výzkum realizovaný na osobách nacházejících se v péči diagnostického ústavu pro mladistvé, tedy osobách, které jsou systémem označeny za sociálně nepřizpůsobivé, jejich postižení viktimizací, kriminalitu, jejímiž jsou původci, podíl rodiny na těchto skutečnostech a další doplňující otázky s touto problematikou související, neboť právě tato skupina je nikoli nevýznamnou jak z hlediska viktimity, tak kriminality, a z jejího středu se rekrutují budoucí pachatelé a oběti, významně zatěžující justiční systém largo sensu.